

KOŁOKWIUM nr 9, 16.12.2019, godz. 10:15–11:00

Zadanie 16. (10 punktów) W każdym z zadań 16.1-16.10 podaj granicę funkcji. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

$$16.1. \lim_{x \rightarrow -\infty} 2^{54^{3^x}} = 32$$

$$16.2. \lim_{x \rightarrow -\infty} 3^{2^{54^x}} = 9$$

$$16.3. \lim_{x \rightarrow -\infty} 4^{3^{2^{5^x}}} = 64$$

$$16.4. \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\log_2(x+32) - \log_2(x+4) \right) = 0$$

$$16.5. \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\log_2(32x+1) - \log_2(x+4) \right) = 5$$

$$16.6. \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\log_2(32x+1) - \log_2(4x+1) \right) = 3$$

$$16.7. \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{x} \right)^{\sqrt{4x^2+1}} = e^2$$

$$16.8. \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{4}{x} \right)^{\sqrt{4x^2+1}} = e^8$$

$$16.9. \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{4x} \right)^{\sqrt{4x^2+1}} = \sqrt{e}$$

$$16.10. \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{4x} \right)^{\sqrt{x^2+4}} = \sqrt[4]{e}$$

Zadanie 17. (10 punktów)

Wyznaczyć asymptoty funkcji f określonej wzorem $f(x) = x + \sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7}$.

Rozwiązanie:

Zauważmy, że

$$x^8 + x^7 + x^6 + 7 = \left(x^4 + \frac{x^3}{2}\right)^2 + \frac{3x^6}{4} + 7 > 0,$$

skąd wynika, że funkcja f jest określona na całej prostej rzeczywistej. Ponieważ funkcja f jest ciągła, nie ma ona asymptot pionowych.

Przystępujemy więc do próby wyznaczenia asymptot ukośnych/poziomych.

$$\begin{aligned} a &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x + \sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7}}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} 1 + \sqrt[8]{\frac{x^8 + x^7 + x^6 + 7}{x^8}} = \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} 1 + \sqrt[8]{1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{7}{x^8}} = 1 + 1 = 2. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} b &= \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - ax) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x + \sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} - 2x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (\sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} - x) = \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(x^8 + x^7 + x^6 + 7) - x^8}{(\sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} + x) \cdot (\sqrt[4]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} + x^2) \cdot (\sqrt{x^8 + x^7 + x^6 + 7} + x^4)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^7 + x^6 + 7}{(\sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} + x) \cdot (\sqrt[4]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} + x^2) \cdot (\sqrt{x^8 + x^7 + x^6 + 7} + x^4)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1 + \frac{1}{x} + \frac{7}{x^7}}{(\sqrt[8]{1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{7}{x^8}} + 1) \cdot (\sqrt[4]{1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{7}{x^8}} + 1) \cdot (\sqrt{1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{7}{x^8}} + 1)} = \\ &= \frac{1}{(1+1) \cdot (1+1) \cdot (1+1)} = \frac{1}{8}. \end{aligned}$$

W powyższych rachunkach skorzystaliśmy ze wzoru

$$s - t = \frac{s^8 - t^8}{(s+t) \cdot (s^2+t^2) \cdot (s^4+t^4)}.$$

Wyznaczając asymptotę przy $x \rightarrow -\infty$ pamiętamy, że w tym przypadku należy przyjąć założenie $x < 0$, a w konsekwencji $x = -|x| = -\sqrt[8]{x^8}$.

$$\begin{aligned} a &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x + \sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7}}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(1 + \frac{\sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7}}{-\sqrt[8]{x^8}}\right) = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(1 - \sqrt[8]{\frac{x^8 + x^7 + x^6 + 7}{x^8}}\right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(1 - \sqrt[8]{1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{7}{x^8}}\right) = 1 - 1 = 0. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
b &= \lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - ax) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(x + \sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} \right) = \\
&= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(x^8 + x^7 + x^6 + 7) - x^8}{\left(\sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} - x \right) \cdot \left(\sqrt[4]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} + x^2 \right) \cdot \left(\sqrt{x^8 + x^7 + x^6 + 7} + x^4 \right)} = \\
&= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^7 + x^6 + 7}{\left(\sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} - x \right) \cdot \left(\sqrt[4]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} + x^2 \right) \cdot \left(\sqrt{x^8 + x^7 + x^6 + 7} + x^4 \right)} = \\
&= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1 + \frac{1}{x} + \frac{7}{x^7}}{\left(\frac{\sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7}}{x} - 1 \right) \cdot \left(\frac{\sqrt[4]{x^8 + x^7 + x^6 + 7}}{x^2} + 1 \right) \cdot \left(\frac{\sqrt{x^8 + x^7 + x^6 + 7}}{x^4} + 1 \right)} = \\
&= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1 + \frac{1}{x} + \frac{7}{x^7}}{\left(\frac{\sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7}}{-\sqrt[8]{x^8}} - 1 \right) \cdot \left(\frac{\sqrt[4]{x^8 + x^7 + x^6 + 7}}{\sqrt[4]{x^8}} + 1 \right) \cdot \left(\frac{\sqrt{x^8 + x^7 + x^6 + 7}}{\sqrt{x^8}} + 1 \right)} = \\
&= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1 + \frac{1}{x} + \frac{7}{x^7}}{\left(-\sqrt[8]{1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{7}{x^8}} - 1 \right) \cdot \left(\sqrt[4]{1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{7}{x^8}} + 1 \right) \cdot \left(\sqrt{1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{7}{x^8}} + 1 \right)} = \\
&= \frac{1}{(-1-1) \cdot (1+1) \cdot (1+1)} = -\frac{1}{8}.
\end{aligned}$$

Tym razem skorzystaliśmy ze wzoru

$$s + t = \frac{s^8 - t^8}{(s - t) \cdot (s^2 + t^2) \cdot (s^4 + t^4)}$$

przy $s = \sqrt[8]{x^8 + x^7 + x^6 + 7} > 0$ i $t = x < 0$, a więc w sytuacji, gdy $s - t$ jest dodatnie, a w konsekwencji różne od zera.

Odpowiedź: Dana funkcja ma w $+\infty$ asymptotę ukośną o równaniu $y = 2x + \frac{1}{8}$, natomiast w $-\infty$ asymptotę poziomą o równaniu $y = -\frac{1}{8}$.

Sugerowana punktacja rozwiązań:

- **1 punkt** — Wyliczenie a w $+\infty$.
- **2 punkty** — Wyliczenie b w $+\infty$ (głównie chodzi o umiejętność zastosowania wzoru na różnicę ósmych potęg).
- **3 punkty** — Wyliczenie a w $-\infty$ (głównie chodzi o poradzenie sobie ze znakiem przy wciąganiu x pod pierwiastek 8-go stopnia).
- **3 punkty** — Wyliczenie b w $-\infty$ (głównie chodzi o odpowiednie zastosowanie wzoru na różnicę ósmych potęg i poradzenie sobie ze znakiem przy wciąganiu x pod pierwiastek 8-go stopnia).
- **1 punkt** — Stwierdzenie, że brak asymptot pionowych (z krótkim wyjaśnieniem dlaczego), zapisanie równań wyznaczonych asymptot.